Registratienummer: **22537** / 24144

Raadsvoorstel

Datum vergadering:	2 maart 2023
Agendapunt:	8
Onderwerp:	Zienswijzeverzoek Kadernota 2024 Veiligheidsregio Brabant-Noord
Portefeuillehouder:	burgemeester Antoine Walraven

Heesch, 31 januari 2023

Inleiding
Het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Brabant-Noord vraagt de deelnemende gemeenteraden op grond van artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regelingen hun zienswijze te geven op de Kadernota 2024. Het Algemeen Bestuur betrekt alle zienswijzen in deze besluitvorming. In de zienswijzen geven de gemeenteraden hun mening over de concept Kadernota. De deelnemende gemeenten kunnen zo invloed uitoefenen op het beleid en de (inwoner)bijdrage van de gemeenschappelijke regeling. Als Veiligheidsregio Brabant-Noord werken wij met elkaar aan een veilige Brabantse leefomgeving. Deze missie/visie vormt de basis voor het Beleidsplan 2020-2023 'Samen Veiliger' van de Veiligheidsregio Brabant-Noord. Met de Kadernota 2024 wordt de beleidsperiode 2020-2023 afgerond. Gelijktijdig is het nieuwe beleidsplan op dit moment in ontwikkeling. De ambities voor het nieuwe beleidsplan zijn verkennend besproken met het bestuur. Deels wordt hier ook op geanticipeerd in deze Kadernota.

De gemeenschappelijke regeling heeft altijd een adoptiegroep die namens de deelnemende gemeente een gezamenlijk advies uitbrengen. Wij nemen het adoptieadvies grotendeels over. De zienswijze wijkt wel af. Het adoptieadvies speekt in de zienswijze de zorgen uit over de impact van verhoging van de deelnemersbijdrage. Wij adviseren deze niet over te nemen omdat de VRBN zich bewust is van deze impact maar er feitelijk niets aan kan doen.

VOORSTEL:

1. Een positieve zienswijze te geven op de kadernota 2024 van de Veiligheidsregio Brabant-Noord.

Argumenten

1.1 *Het past binnen het vastgestelde meerjarig Beleidsplan 2020-2023 van de gemeenschappelijke regeling van de Veiligheidsregio om de kadernota vast te stellen.*
De Kadernota 2024 is in lijn met het huidige Beleidsplan VRBN 2020-2023, anticipeert op (landelijke) ontwikkelingen en houdt al rekening met de nieuwe beleidsperiode vanaf 2024. De Kadernota 2024 kent de bijzonderheid dat het ziet op het eerste begrotingsjaar van de nieuwe beleidsperiode, terwijl het nieuwe beleid pas eind 2023 vastgesteld wordt. Dit begrotingsjaar kan daarom gezien worden als een jaar waarin de

huidige beleidsperiode wordt afgerond. De nadruk ligt hierbij op de opgaves rondom informatievoorziening en vakmanschap/paraatheid bij de brandweer. Deze opgaves zijn ook in lijn met de Strategische koers die als basis voor het nieuwe beleidsplan geldt. Daarnaast is, conform afspraak, het Huisvestingsplan 2024-2027 verwerkt in deze Kadernota. Het Algemeen Bestuur heeft geconstateerd dat de keuzes die zijn gemaakt voor de huidige beleidsperiode de juiste waren en dat er goed is geanticipeerd op (landelijke) ontwikkelingen. Langdurige crises als corona en vluchtelingen hebben gezorgd voor een versnelling in ontwikkeling en een nadrukkelijkere positionering van veiligheidsregio's als coördinerende en uitvoerende organisaties. Dit vraagt om veerkracht en wendbaarheid. Landelijk wordt het tempo opgevoerd op het gebied van crisisbeheersing en informatievoorziening. Het Rijk speelt nadrukkelijk in op deze ontwikkeling en heeft hiervoor ook middelen beschikbaar gesteld. De besteding hiervan wordt verder uitgewerkt in het nieuwe Beleidsplan 2024-2027. In de huidige Kadernota ligt de focus op het behalen en behouden van het basisniveau dat nodig is om de komende jaren de gewenste doorontwikkeling in te kunnen gaan.

1.2 In deze kadernota worden al middelen gevraagd rondom informatievoorziening en toekomstbestendige brandweer. Dit zijn onontkoombare impulsen die niet kunnen wachten op een afweging rondom het nieuwe beleidskader 2024-2027.

Met de middelen kunnen onderdelen van het huidige beleidsplan bestendigd worden en wordt voorgesorteerd op de nieuwe beleidsperiode. Deze impulsen zijn onontkoombaar en kunnen niet uitgesteld worden tot een integrale afweging rondom het nieuwe beleidsplan.

- Ten aanzien van de informatievoorziening zijn impulsen nodig om de basis op orde te krijgen en de eerste stappen te kunnen zetten naar een datagedreven organisatie. Alleen dan kan de regio voldoen aan geldende wet- en regelgeving en een bijdrage leveren aan de regionale en landelijke informatievoorziening, zoals van de regio wordt verwacht. Een ontwikkeling die hierbij relevant is, is de structurele verhoging van de Brede Doel Uitkering Rampenbestrijding (BDUR) om het fundament van veiligheidsregio's te versterken. Landelijk is afgesproken de middelen aan te wenden voor onder andere het versterken van de informatiepositie en systemen van de veiligheidsregio's. De lokale versteviging die in de Kadernota 2024 wordt voorgesteld moet nu opgepakt worden wil de regio geen risico's lopen rondom informatieveiligheid en mee kunnen in de doorontwikkeling die landelijk is afgesproken en wordt gefinancierd.
- Ten aanzien van de toekomstbestendige brandweer geldt op dit moment dat er te weinig opleidingen kunnen worden aangeboden om aan de stijgende vraag te voldoen. Hierdoor kunnen er minder vrijwilligers instromen dan er uitstromen. Op termijn vormt dit een risico voor de continuïteit van de brandweerzorg. Door extra middelen kan het vakmanschap op een toekomstbestendige wijze georganiseerd worden. Dit langer uitstellen zorgt voor verlies van potentiële vrijwilligers die niet of pas laat aan de brandweeropleiding kunnen beginnen.

1.3 Het investeringsplan huisvesting past binnen het meerjarig Beleidsplan 2020-2023 van de gemeenschappelijke regeling van de Veiligheidsregio.

Waar het gaat om huisvesting is bij de overdracht in 2019 de keuze gemaakt om met een 4-jarig huisvestings- en investeringsplan te werken. Er wordt elke vier jaar gekeken naar noodzakelijke nieuwbouw, renovatie en majeure ontwikkelingen. Hierbij is overwogen dat kosten toch komen, of het eigendom nu bij de gemeenten ligt of bij de Veiligheidsregio. Er is toen benoemd dat de structurele kosten nog enigszins zouden stijgen in de toekomst. De kostenstijgingen en ambities op duurzaamheid hebben ook

invloed op de stijging van de inwonersbijdrage. Het gaat om kosten die vroeg of laat gemaakt moeten worden en die belangrijk zijn om te (blijven) voldoen aan de doelstellingen op het gebied van huisvesting en duurzaamheid. Centraal staat de verduurzaming van een zevental kazernes, de nieuwbouw van kazernes Liempde en Drunen en de renovatie van de kazerne Berghem. Knelpunten uit de huidige periode, zijnde kazerne Oss (hogere rente) en de hoofdlocatie 's-Hertogenbosch (gestegen bouwkosten), zijn eveneens verwerkt.

1.4 *Het oud voor nieuw* principe is niet meer houdbaar
In april 2022 heeft de Veiligheidsregio bij het aanbieden van de Programmabegroting 2023 benoemd dat het 'oud voor nieuw' principe haar grenzen heeft bereikt. Dit wordt nu bevestigd. Afgelopen jaren zijn een aantal structurele financiële knelpunten vanuit het principe oud voor nieuw opgelost. Het gaat om een structureel bedrag van € 660.000,-. Ook zijn een aantal financiële knelpunten met incidentele middelen opgelost (o.a. project Digitale Werkplekken € 1,5 miljoen). De Veiligheidsregio geeft nu aan dat er geen ruimte meer is. Er zijn grotere impulsen nodig dan aanvankelijk gedacht. Dit komt door een stijging van kosten (bijv. ten aanzien van huisvesting), maar ook doordat de opgave ten aanzien van informatieveiligheid een vlucht heeft genomen in de afgelopen jaren en meer vraagt van de Veiligheidsregio's. Een uitgevoerde benchmark laat daarnaast zien dat Veiligheidsregio Brabant-Noord een van de goedkoopste regio's is, wat mede onderbouwt dat er geen ruimte meer is om binnen de eigen begroting nieuwe structurele middelen vrij te maken.

Risico's

1. Er wordt een forse verhoging van de inwonerbijdrage gevraagd

De verhoging van de inwonersbijdrage die nu wordt gevraagd is fors. Er wordt in 2024 € 3,64 per inwoner extra gevraagd (excl. indexatie) om aan de onontkoombare opgaves en huisvesting invulling te kunnen geven. Hier komt de indexatie nog bij. Deze zal naar verwachting hoger zijn dan nu wordt gepresenteerd. Gemeenten worden op alle vlakken geconfronteerd met kostenstijgingen. In de toekomst kan dit leiden tot financiele knelpunten die ook gevolgen kunnen hebben voor de gemeentelijke bijdrage aan de Veiligheidsregio. Dat er geen ruimte meer is om binnen de eigen begroting van de regio mogelijke tegenvallers of impulsen op te vangen baart zorgen.

2. Het is belangrijk dat de Veiligheidsregio de basis op orde heeft en houdt.

In deze Kadernota wordt een flinke versteviging gevraagd om de basis op orde te krijgen (informatieveiligheid) en houden (brandweeropleidingen). Dit heeft deels te maken met nieuwe of versnelde ontwikkelingen in de afgelopen jaren. Tegelijkertijd laat de benchmark zien dat de regio nog altijd onder gemiddeld is gefinancierd. Het is een vereiste dat de Veiligheidsregio de basis op orde heeft. Een omslag is hierin nodig, zodat de regio structureel op niveau kan blijven. Dit geeft ruimte voor de regio om niet alleen op gemiddeld niveau te komen, maar daar ook te blijven. Dit zal voor gemeenten inhouden dat er, naast deze onontkoombare impuls, richting het nieuwe beleidsplan ook rekening gehouden moet worden met mogelijke impulsen voor de nieuwe periode en de financiële vertaling hiervan via de gemeentelijke bijdragen. Dit zal onderwerp van gesprek zijn in de meerjarige integrale beleidsafweging rondom het nieuwe beleidsplan 2024-2027.

3. Onzekerheid kostenstijgingen

De Veiligheidsregio vraagt aandacht voor de extreme prijsstijgingen van dit moment die gevolgen kunnen hebben in 2023. Dit kan mogelijk leiden tot forse tekorten. Als dit aan de orde is zal het bestuur met een passend voorstel komen. Over de verdere toekomst en gevolgen voor het begrotingsjaar 2024 is nu nog geen inschatting te maken.

Kosten en dekking
De concept Kadernota bevat voorstellen die gevolgen hebben voor de gemeentelijke bijdrage van 2024 tot en met 2027. Het gaat om voorstellen om beleid te bestendigen en onvermijdelijke ontwikkelingen door te voeren. Daarnaast is het huisvestingsplan 2024-2027 in deze kadernota opgenomen. Op pagina 16 van de Kadernota is hier een samenvattend overzicht van opgenomen.
Er wordt daarnaast uitgegaan van een gemiddelde loon- en prijsindexatie van 3,21% voor de VRBN (excl. GHOR) en 6,51% voor de GHOR voor 2024. In maart 2023 volgen de definitieve indexcijfers. Deze zijn dan de basis voor de nieuwe Programmabegroting 2024. Gezien de huidige inflatiecijfers ligt het in de lijn der verwachting dat de uiteindelijke indexering bij de begroting hoger uitvalt.

De gemeentelijke bijdragen in **2024** zijn (incl. indexatie):

Bijdrage gemeenten		Bijdrage per inwoner
VRBN (exl. GHOR en BZ)	€ 44.685.887	€ 67,25
GHOR	€ 751.853	€ 1,13
Bevolkingszorg	€ 768.806	€ 1,19
Totaal	€ 46.206.546	€ 69,57

Ten opzichte van de inwonersbijdragen in 2023 betekent dit een stijging van € 5,74 incl. indexatie (€ 3,64 excl. indexatie) in 2024 oplopend tot € 7,59 in 2027.

Voor onze gemeente komt de totale bijdrage voor 2024 daarmee uit op € 2.132.841. Ten opzichte van 2023 is dit een verhoging van de bijdrage van € 182.450, als gevolg van bestendiging van beleid / onvermijdelijke ontwikkelingen en indexering.

	Kadernota 2024	Begroting 2023	Verschil
VRBN	2.132.841	1.939.296	193.545
GHOR	34.268	46.836	-12.568
BZ	37.741	36.268	1.473
Totaal	2.204.850	2.022.400	182.450

Vervolg
Alle gemeenteraden uit de VRBN krijgen de gelegenheid hun zienswijze te geven op deze concept-Kadernota 2024. Onze zienswijze wordt kenbaar gemaakt aan de Veiligheidsregio Brabant-Noord zodat deze betrokken kan worden bij de besluitvorming door het Algemeen Bestuur op 23 maart 2023.

Bijlage(n): De bijlage(n) zijn digitaal beschikbaar.

- Zienswijzebrief Veiligheidsregio Brabant-Noord
- Concept Kadernota 2024
- Concept zienswijze
- Adoptievoorstel

Burgemeester en wethouders,

Peggy Hurkmans
secretaris

Antoine Walraven
Waarnemend burgemeester